

TIEDOTE

Suomalaiset Euroopan toiseksi parhaita akkujen ja paristojen kierrättäjiä, puolet jää kuitenkin kierrättämättä – Onko sinullakin ”älylaitemuseo” kotonasi?

Euroopan unionin uusimman jätetilaston (Eurostat) mukaan suomalaiset ovat toiseksi ahkerimpia paristojen ja pienakkujen kierrättäjiä Euroopassa, kun vertaillaan vuosittaisia asukaskohtaisia keräystuloksia. Puolet akuista ja paristoista jää kuitenkin meiltäkin kierrättämättä. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesista muistutetaan, että kotona laatikoissa ja varastoissa lojuvat akut ja paristot ovat tulipaloriski, jos ne heräävät ”zombiakuina” eloon.

– Keskivertosuomalainen tuo kierrätykseen ison karkkipussillisen (n. 380 g) verran paristoja ja pienakkuja, se vastaa noin 17 sormiparistoa (AA) tai yhtä pienehköä porakoneen akkua, sanoo Paristokierrätys eli Recser oy:n toimitusjohtaja **Liisa-Marie Stenbäck**.

Euroopan unionin kokoaman jätetilaston tuoreimpien tietojen mukaan parhaita akkujen ja paristojen kierrättäjiä asukaskohtaisen keräystuloksen perusteella olivat tanskalaiset. Kolmantena Suomen perässä tilastossa tuli Ruotsi. Keskimäärin eurooppalaiset palauttivat 244 grammaa paristoja ja pienakkuja kierrätykseen vuodessa.

EUROOPAN TOP 10: PIENAKKUJEN JA PARISTOJEN KIERRÄTTÄJÄT			
Maa	Markkinoille saatetut (t)	Kerätyt (t)	Kerätty/asukas (g)
1. Tanska	5 114	2 619	448
2. Suomi	4 066	2 094	378
3. Ruotsi	8 875	3 722	359
4. Saksa	63 211	29 624	356
5. Irlanti	3 692	1 592	318
6. Itävalta	6 139	2 770	310
7. Ranska	37 694	20 060	296
8. Belgia	6 239	3 392	294
9. Alankomaat	11 871	4 548	260
10. Luxemburg	285	165	260
EU (27 maata)	244 630	109 205	244

Euroopan unionin uusimman jätetilaston (Eurostat) mukaan suomalaiset ovat toiseksi ahkerimpia paristojen ja pienakkujen kierrättäjiä Euroopassa, kun vertaillaan vuosittaisia asukaskohtaisia keräystuloksia.

– Iso karkkipussillinen ja kakkossija on hieno suoritus eurooppalaisessa vertailussa. Se vastaa kuitenkin vain noin puolta Suomessa markkinoille saatettujen tuotteiden määrästä. Tilaston mukaan markkinoille tuotiin 4066 tonnia paristoja ja pienakkuja, mutta kierrätykseen niitä saadaan vain 2094 tonnia, Stenbäck lisää.

Turvallisuuden näkökulmasta tulos ei vielä tyydytä.

Vapaa julkaistavaksi 23.5.2024 klo 6.00

– Tulos on tietysti oikein hyvä, mutta ei sillä voi ylpeillä. Se on vähän kuin neljännelle sijalle olisi juostu tässä kisassa. Kuulostaa huonolta tämän toisen, keräämättä jäävän puolen kannalta: Joka toinen paristo tai pienakku on siis päätynyt jonnekin, minne se ei kuulu ollenkaan, sanoo Tukesin ylitarkastaja **Jukka Lepistö**.

Onko sinullakin kotonasi älylaitemuseo – varo zombiakkujen tulipalovaaraa!

Missä sitten ovat ne paristot ja akut, joita ei viedä kierrätykseen?

Noin neljännes niistä päätyy sekajätteeseen. EU-tasolla tehtyjen arvioiden mukaan loput ovat joko vielä käytössä tai ne on toimitettu epävirallisiin keräyspisteisiin tai ulkomaille laitteiden mukana. Iso osa on kuitenkin varastoitu kotien kätköihin.

- Meillä kaikilla on kotona pöytälaatikot täynnä vanhoja kännyköitä, kaukosäätimiä ja muuta käytöstä poistettua pienelektroniikkaa. Näissä on yleensä sisällä paristoja ja akkuja. Pahimmillaan kasaamme koteihimme älylaitemuseota, joiden “zombiakut” ovat iso tulipaloriski, Stenbäck sanoo. Zombiakuilla tarkoitetaan käytöstä poistettuja ja väärin hävitettyjä akkuja, jotka vaurioituessaan heräävät uudelleen eloon.

Tukesin Lepistön mukaan vanhojen paristojen ja akkujen “museomaisessa” kotisäilytyksessä on erilaisia vaaroja.

- Ensinnäkin pöytälaatikossa vanhenevan pariston kemikaalit voivat konkreettisesti alkaa vuotaa siitä ulos. Toiseksi vanhat paristot ovat myös tulipaloriski. Tulipalo voi leimahtaa esimerkiksi silloin, kun paristojen navat osuvat yhteen käytön jälkeisessä säilytyksessä.

- Kolmanneksi pöytälaatikossa pitkään museoitu akku voi räjähtää, jos se kaivetaan esiin ja sitä yritetään ladata uudelleen, Lepistö sanoo.

Myös paristojen ja akkujen oikeanlainen kierrätys on tärkeää. Kotitalousjätteen valtakunnallisen koostumustutkimusten perusteella kotitalousjätteen seassa on ollut keskimäärin 0,1 % paristoja ja pienakkuja.

- Paristot ja akut eivät missään tapauksessa saisi joutua kodin sekajätteeseen, koska ne voivat sinne joutuessaan vahingoittua ja herätä uudestaan henkiin zombiakkuina. Tällä tavalla syttyvät tulipalot ovat erittäin vaikeasti sammutettavia. Kevätsiivouksen yhteydessä kannattaa olla tarkkana ja viedä teipatut paristot ja akut lähikaupan keräyspisteelle, sanoo Stenbäck.

Osaatko toimia oikein kodin vanhojen paristojen ja akkujen kanssa?

Älylaitemuseon ylläpito pöytälaatikossa on riski uudelleen henkiin heräävien ja vaarallisten zombiakkujen synnylle.

Tukesin Lepistö ehdottaa käytöstä poistetuille paristoille ja pienakuille helppoa toimintamallia, jonka jokainen voi ottaa käyttöön kotonaan:

- 1) Perusta kodin keräyspiste pieneen muovipussiin tai muoviseen laatikkoon.
- 2) Teippaa paristojen ja akkujen navat heti käytöstä poistamisen jälkeen.
- 3) Vie kaupan kierrätyspisteelle mahdollisimman nopeasti.

Muovipussin tai muovisen laatikon sijaan kierrätykseen viemistä odottavat paristot ja akut voi hyvin laittaa esimerkiksi pieneen pahvirasiaan. Tärkeintä on, ettei säilytysastia ole metallia, koska se voi aiheuttaa oikosulun. Ja hyvänä muistisääntönä voi pitää sitä, että vie paristot kaupan kierrätyspisteelle aina samalla kertaa palautuspullojen kanssa, Lepistö vinkkaa.

Tiedätkö, missä on lähin paristojen ja akkujen kierrätyspisteesi?

Kaikilla pienakkuja ja paristoja myyvillä kaupoilla on joko kierrätyspiste tai niitä voi jättää myyjille. Kaupat ottavat tuotteet kierrätettäväksi maksutta, vaikka niitä ei olisi ostettu heiltä.

Vapaa julkaistavaksi 23.5.2024 klo 6.00

Kaikilla liikkeillä ei kuitenkaan ole käytännön mahdollisuutta ottaa vastaan suurikokoisia akkuja. Oma lähin kaiken kokoisia kotitalouksista palautuvia akkuja vastaanottava kierrätyspiste kannattaa tarkistaa www.kierratys.info -hakukoneesta, joka kattaa koko Suomen pisteet jätelajeittain.

Yhteyshenkilöt

Liisa-Marie Stenbäck
toimitusjohtaja, Recser Oy
Puh: 010 249 1704
liisa.marie.stenback(a)recser.fi

Jukka Lepistö
ylitarkastaja, Tukes
Puh: 029 5052 460
jukka.lepisto(a)tukes.fi

Liitteet

[Euroopan asukaskohtaiset paristojen ja pienakkujen keräysmäärät.xlsx](#)

Linkit

Eurostat - Waste statistics - recycling of batteries and accumulators:
[Waste statistics - recycling of batteries and accumulators - Statistics Explained \(europa.eu\)](#)

Tilastotietoa paristojen ja akkujen kierrätyksestä:
<https://www.paristokierratys.fi/paristokierratys/tilastotietoa/>

Zombiakkukampanja: <https://zombiakku.fi/fi/>

Tukes - Kotitalouden akut ja paristot: <https://tukes.fi/akut-ja-paristot>

Kierrätys.info -hakukone Suomen kierrätyspisteille: <http://www.kierratys.info>

Painokelpoisia kuvia medially: <https://www.paristokierratys.fi/paristokierratys/kuvapankki/>

Tiedote on osa Zombiakku-viestintäkampanjaa, jossa alan asiantuntijaorganisaatiot kampanjoivat yhdessä paristojen ja akkujen turvallisen kierrätyksen puolesta. Alan asiantuntijaorganisaatiot ovat keränneet vaaratilanteiden varalle jokaiselle hyödylliset toimintaohjeet, jotka löytyvät Zombiakku-kampanjan verkkosivuilta: zombiakku.fi

Kampanjan taustatahot ovat paristojen ja akkujen kierrätystä Suomessa organisoiva yleishyödyllinen tuottajayhteisö Recser Oy, yleishyödyllinen pakkaustuottajayhteisö Sumi Oy, muovipakkausten kierrättäjä Fortum Waste Solutions Oy, yleishyödyllinen pakkaustuottajayhteisö Suomen Pakkaustuottajat Oy, SER-kierrätys (sähkö- ja elektroniikkalaitetuottajayhteisöt), julkista jätehuoltoa ja kuntien kierrätyslaitoksia edustava Suomen Kiertovoima KIVO ry, suomalaisia kierrätysalan yrityksiä edustava Kierrätysteollisuus ry sekä Suomen Romukauppiain Liitto ry.

Kampanjaa ovat olleet toteuttamassa myös sähkötekniikan ja energiatehokkuuden edistämiskeskus STEK ry, Kaupan liitto, Päivittäistavarakauppa ry PTY ja Finanssiala ry. Asiantuntijatahoina mukana ovat Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Suomen pelastusalan keskusjärjestö ry (SPEK) ja Kuluttajaliitto.